

Om Slottsholmen

Det var ingen som tyckte att den var vacker, restaurangen på Slottsholmen, åtminstone inte vad jag kan minnas. En byggnad på en sån plats borde vara vacker att se på, men de flesta sa att den var ful. Själv reflekterade jag inte så mycket över det. Den låg där den låg och Arne Harges Orkester spelade till dansen och samma killar blev fulla lördag efter lördag. De någorlunda nyktra och lyckligt lottade fick följa med den hem, som hade bjudit upp till damernas. Detta var om somrarna. Resten av året låg Slottsholmen mer eller mindre övergiven. Huset med det bästa läget i staden användes bara under några korta sommarmånader och ingen njöt däremellan av den fantastiska utsikten åt två håll, ut mot Blockholmshålet och in mot Gamlebyviken.

Jag jobbade som springgrabb på Stadshotellet och Slottsholmen sommaren när jag var 12 eller 13 år. En springgrabb med alla möjliga okvalificerade arbetsuppgifter, men ibland fick jag förtroendet att sitta i växeln på hotellet. Det var en sån där som man ser i gamla filmer, med en massa sladdar med banankontakt. Man kunde koppla ihop två rum, så att båda gästerna trodde att de blivit uppringda med påföljd att den ene väntade på att den andre skulle säga något. Lika hysteriskt roligt varje gång och aldrig blev jag påkommen.

På eftermiddagarna ringde hotellägare Tengfeldt ner från sin våning och beställde mat. Köket flyttade om somrarna från Stadt till Slottsholmen och det var springgrabbens uppgift att hämta direktörns pyttipanna därifrån. Han beställde säkert annat också, men jag minns bara den evinnerliga pyttipannan. Ett berg av pyttipanna omgivet av en ring av stekta ägg på en enorm silverbricka. Direktör Tengfeldt lämnade brickan utanför dörren när han ätit klart. Det var för det mesta massor av pyttipanna kvar och vem skulle kunna klandra en ständigt hungrig 13-åring om han inte kunde motstå frestelsen. Med flackande blickar längs korridoren glufsade jag i mig resterna och aldrig blev jag påkommen här heller. Jag måste ha haft en flakcykel för jag skulle ha kommit ihåg om det varit en moped och jag cyklade fram och tillbaka till Slottsholmen oräkneliga gånger den sommaren.

Jag var för ung och hade inte heller råd att dansa till Arne Harges Orkester. Men vi gick ofta förbi där, kompisarna och jag, efter att ha delat en halv flaska starkvin på tre på lördagskvällen. Vi hörde tonerna därifrån restaurangen och såg de dansande paren genom de stora glasrutorna. Vilka låtar spelade dom? Lasse Lönndahl hade en hit med "Volare" året 1958, den fanns nog med på repertoaren. Jag var inte intresserad av dansmusik, fnyste säkert åt den, så det var inte den som lockade. Men det var något så magiskt med platsen, med musiken som ekade ut över vattnet i sommarkvällen. Folk gick fram och tillbaks på strandpromenaden på holmen, som ingen annan svensk stad har en motsvarighet till. Restaurangen på holmen fanns i mitt liv på ett lika självklart sätt som föräldrahemmet på Norrtullsgatan 6, även om den stängde ute snarare än bjöd in den gången. När jag sedan hade åldern inne hade ödet sett till att jag var ute och spelade på lördagarna när jag kunde ha dansat på Slottsholmen. Men då var jag tonårsidol och behövde inte dansa längre för att få ihop det med tjejer.

Om inte min mamma hade anmält Hootenanny Singers till en amatörtävling, så hade jag varit civilingenjör idag. Så kan livet vara, det berömda bananskalet blir avgörande. Jag kan säga det med säkerhet, för så målmedveten var jag. Och då hade jag aldrig fått stå bredvid Cornelis Vreeswijk på en scen i slottsruinen. Inte fått uppleva visfestivalens första trevande somrar. Innanför ruinens murar har jag sett Fred och Cornelis trollbinda publiken under kvällar som nu

tillhör saga och legend. De murarna har bevisat att de är stadigt byggda och ska stå där i tusen år till, hoppas jag, men med den andra byggnaden på Slottsholmen kan det vara annorlunda.

När seglaren kommer genom Blockholmshålet borde han mötas av ett välkomnande, inbjudande landmärke, men så är det inte. Samma sak med bilisten som kör in i Västervik längs Gamlebyviken. När publiken strömmar till eller från ruinen, när båtfolket strosar in mot staden och när Kulbacksbesökarna går förbi på strandpromenaden, då står det gamla, trötta huset på Slottsholmen där tomt och övergivet. Det har gjort sitt nu. Det är som om platsen väntade på något, på någon. Här, där människor borde samlas går man förbi utan att stanna.

Så satt jag för en tid sedan på ännu ett styrelsemöte i Föreningen Visan där det talades om Slottsholmen. Med tiden hade det blivit allt mer orealistiskt att få någon att bygga det hus som vinnaren i arkitekttävlingen 2002 hade ritat. De ekonomiska realiteterna la krokben hur man än vred och vände på det. Föreningen Visan hade aldrig räknat med ett långsiktigt ägande, när den trädde in var det bara en interimslösning. Vad skulle man göra?

Jag såg Slottsholmen framför mig. Min student våren 1964. Tony Roth, Johan Karlberg, Hansi Schwarz och jag hade fest i källaren under restaurangen. Teckningsläraren Lars Frosterud och hans elever hade målat valv och stenväggar och långbord var utplacerade. Jag såg hur våra mammor serverade överstekt rostbiff och potatissallad. Hootenanny Singers hade börjat tjäna pengar då, så vi bjöd säkert kamraterna på öl och vin också. Bilden gav upphov till en annan, en ny bild. Den väckte en tanke om framtiden. En tanke som jag inte hade varit i närheten av tidigare, svindlande, djärv och lockande. En utmaning jag inte kunde motstå.

Som ett tecken i skyn visar det sig när man googlar på Arne Harges Orkester att dom fortfarande existerar – som Arne Harges Jubilee Big Band numera. Jag hoppas att dom kommer och spelar Volare – Jag flyger – när den nya Slottsholmen invigs.

Björn Ulvaeus